

NĂM THỬ SÀU - SỐ 135

ĐƯỢC-TUỆ

1<sup>er</sup> Juillet 1940

PHẬT-GIÁO HỘI  
ASSOCIATION BOUDHIQUE

ĐƯỢC - TUỆ

TUẦN BÁO RA NGÀY 1<sup>er</sup> VÀ 15

Báo quán ở chùa Quán-Sứ N° 73 Richaud, Hanoi



Chủ-nhiệm: Nguyễn-năng-Quốc  
Chánh hội trưởng hội Phật-giáo  
Quản-ly: Cung-dinh-Bình

Chánh chủ-bút: Phan-chung-Thú  
Sư cự chùa Bằng-Sở  
Phó chủ-bút: Dương-vân-Hiền  
Sư cự chùa Tế-Cát

GIA BAO: Cả năm 1\$50. Nửa năm 0\$80. Mỗi số 0\$07.

## HÁN :

... mā nhū. Như tư dāng tội, vō lực lượng vō biển Trắng nhược  
trần sa, toàn chi nan tận. Mệnh chung chi hậu, phục dọa tam  
đồ. Khô tận thụ sinh, hoán tao lung bão, Nhược bất sám-hối,  
hà dĩ tiêu trừ. Kim đồi Phật tiền, tất giải sám-hối.

Sám hối dĩ chí tâm quy mệnh lě thập phương vō thượng  
tam bảo.

## Chí tâm khuyễn thỉnh

Khuyến thỉnh thập phương tam thế Phật

Cập chí bồ tát thánh hiền tăng,

Quảng khai vō lực lượng từ-bi tâm

Đồng chứng chúng-sinh dāng bỉ ngạn.

Khuyến thỉnh dĩ chí tâm quy mệnh lě thập phương vō  
thượng tam-bảo.

## VIỆT :

nghe nửa câu kinh, liền như tai ngựa..

..Những lời như thế, vō lực lượng vō biển, như thế bụi  
trần, không sao đếm hết Sau khi hết kiếp, lại dọa ba  
dường. Hết khô cho sinh, lại phải bao diếc. Nếu chẳng  
sám hối, sao được tiêu trừ. Bởi trước Phật nay, xin  
sám hối cả.

Sám hối đoạn rõ lòng kính lě tam-bảo mười phương.

## Rõe ròng khuyễn mời

Khuyên mời mười phương ba đời Phật,

Và các bồ tát thánh hiền tăng.

Mở rộng lòng từ-bi vō cùng,

Độ cho chúng sinh sang bờ sông.

Khuyên mời đoạn rõ lòng kính lě tam bảo mười  
phương

# SÁM - HỒI VÀ TÙ • TẬP

*Nam - mō A - di - dà Phật*

Thưa các đạo hữu,

Hôm nay tôi xin nói về đầu đề « Sám-hồi và tu-tập ». Vì sao tôi lạitron đầu đề ấy ? Là vì tôi nghiệm ngay nơi tôi trước khi vào hội Phật-học, đã chẳng biết đường tu là gì, và chắc rằng từ kiếp nào đến giờ đã deo ra bao nhiêu là nhẫn, đã gây ra bao nhiêu là nghiệp, nhân lành chắc cũng có, mà nhân dữ cũng không phải là hẳn không, nghiệp thiện chắc cũng lầm, mà nghiệp ác cũng không phải là không nhiều. Tại sao ? Chỉ vì không biết đường tu-tập, chỉ biết có cái ta nhỏ mọn này (tiểu ngã) chờ chẳng biết có cái ta rộng lớn bao la (tự tại ngã), trong lòng còn phần chia có kẻ yêu người ghét, lại còn có khi dận, khi mừng, chờ chẳng hiểu rằng ở đời chẳng có ai là đáng ghét, chỉ có người kinh và có kẻ đáng thương ; chẳng có chi là đáng dận, chẳng có chi là đáng mừng, dận mừng khác nào trong mộng ! Nay nhờ ơn Phật-lời đã vẽ đường chỉ lối cho mình biết mà noi theo, nên tôi hối hận tội xưa mà thồ lộ cái ý nghĩa sám-hồi và tu-tập này. Những lời sơ lược sau này toàn là lời chân thành một lòng vì đạo, ngoài đạo không có ý gi khác, xin các đạo hữu chứng minh.

Tôi xin nhập đề : « Sám-hồi và tu-tập »

Sám-hồi không phải là hối lỗi trong một lúc rồi sau lại quên, như kẻ dưới phạm lỗi bị người trên quở phạt, thì lúc bấy giờ nó nhất nhất xin chừa, nhưng chỉ chừa trong một lúc hay chỉ chừa trong một thời gian rồi chứng nào vẫn giữ tật này.

## SAO GỌI LÀ SÁM-HỒI

*Sám nghĩa là xét bõ các nghiệp ác từ trước.*

*Hối là ăn năn các tội lỗi về sau, thay thay đều xét bõ dứt trừ không cho ngoi lên được nữa.*

Nếu chỉ biết xét tội lúc trước mà chẳng biết ăn năn về sau thì tội trước đã chẳng dứt mà lỗi sau lại sinh thì sao phải là Sám hối.

Làm sao ta phải Sám-hối? — Ta phải Sám-hối là vì ta mặc phải tội lỗi bởi một mồi niệm xâng từ vô thủy nó che lấp cái tâm sáng láng nhiệm mẫn, cho nên gọi là « Vô minh ». Vô-minh nó che lấp chán-tâm ta mới sinh ra vọng thức, vọng-thức hợp với trần-cảnh ở ngoài làm ta mê nết mới nhận giả làm chán mà gây ra nghiệp. Nghiệp tham, sân, si, thuộc về ý, phát ra thân, khẩu gây mười nghiệp ác, ai mà tránh khỏi, cho nên có câu : « Hà nhân vô tội, hà giả vô khiên », nay ta sở dĩ phải sám-hối chính là vì đó.

Trong kinh có câu : « Ngã tích sở tạo chư ác nghiệp, gai do vô thủy tham, sân, si, tòng thân khẩu ý chi sở sinh, nhất thiết ngã kim gai sám hối » nghĩa là : Khiếp xưa tạo nghiệp đã nhiều, tham, sân, si ấy bao nhiêu tội tình, bởi thân, khẩu, ý, mà sinh, ta nên Sám-hối tu hành từ nay.

Ta thử nghĩ xem những tội lỗi kè không xiết ấy bởi đâu mà có. Cỏ, là mình cỏ ý phạm, hoặc vô tâm lầm lỡ, cho nên nói rằng tội, rằng lỗi, những tội lỗi mà có đều vì lòng bất chính này ra những mồi nghĩ xâng làm cái nhân, vơ lấy những cảnh tốt xấu ở ngoài thân sinh ra tham muôn làm cái duyên, cho nên đối với cảnh tốt thì sinh lòng tham, ái, đối với cảnh xấu thì sinh lòng si ác, ấy là ba điều ác về ý nghiệp : tham ăn ngon sinh ra lòng sát hại, tham tiền tài sinh lòng trộm cướp, tham sắc đẹp sinh lòng tà dâm, ấy là ba điều ác về thân nghiệp; ưa thói khinh rẻ sinh ra nói bậy, ưa thói khoe khoang sinh ra nói thêu dệt, ưa tính ích kỷ sinh ra nói hai lưỡi, ưa tính sân sinh ra nói ác, ấy là bốn điều về khẩu nghiệp, cộng lại là mười tội ác. Vậy tóm lại các tội lỗi đều vì ba nghiệp sáu căn mà sinh ra cả.

Riết đâu rằng kiếp trước kia ta không là một ông giàn tham ác hay đổi trắng thay đen, là một người nông phu hay tranh ruộng lấn bờ, là một người thợ mìn trú hay làm đồ điêu bạc, là một nhà buôn hay đóng dãy bán voi, cát già cát non, hết thảy đều dien đảo lọc lừa chả là vớ lắng lợi;

Ta phải xét rằng những tội lỗi kia không có tự tinh, nó đều bởi nhân duyên mà sinh ra, vì dien đảo mà có, đã bởi nhân duyên mà sinh ra, nó cũng có thể bởi nhân duyên mà diệt đi. Muốn nó khỏi sinh thì ta phải xa lánh bạn ác, sửa đổi sáu căn, muốn nó diệt đi thì từ nay ta phải đổi mới, rửa sạch tâm lòng câu chấp, dập tắt vọng tâm, thiết lòng Sám-hối, nếu đã thiết lòng sám-hối thì tội nào mà chẳng diệt, tội đã diệt thì phúc phải sinh, ta chờ có nói rằng ta không có tội lỗi gì, không cần phải sám-hối. Vậy ta hãy nghiệm ngay trong đời này từ nhỏ đến giờ, ta đã bao nhiêu lần thân gần bạn ác phiền não rồi lòng, tự cao tự thị, phong túng kiêu căng, đã tạo bao nhiêu ác nghiệp, đã gây biết mấy ác nhân, ấy cũng bởi vì không biết Phật.

Trong kinh Tứ-thập-nhị-chương Phật dạy rằng: « Người có nhiều tội lỗi mà không biết tự hối để dập tắt vọng tâm, thì tội nó dần theo thân như nước xuôi về biển, dần dần thành ra sâu rộng vô cùng ».

Mình là chúng sinh, những lòng tà-mè, lòng ich-kỷ, lòng dõi trả, lòng ghét-ghen, lòng độc dữ, lòng phiền-não hết thảy toàn là lòng chúng sinh cả. Vậy chúng ta thử ngẫm lại xem có những cái lòng ấy không? Nếu có thì ta phải bỏ lẩn di, sửa lẩn di, phải sửa lòng chúng sinh ra lòng Phật. Muốn sửa lòng chúng sinh ra lòng Phật thì phải làm thế nào? Muốn sửa lòng chúng sinh ra lòng Phật thì ta phải học đạo, hiểu đạo và tu đạo, rồi một ngày kia mới có thể thành đạo được.

Ta phải tu tâm tu linh. – Tu không cứ cao đầu, mặc

nâu sồng ở chùa mới gọi là tu, bắt cứ ai cũng có thể tu được cả; Tu nghĩa là sửa, như xấu sửa ra tốt, hư sửa cho lành, khuyết điểm sửa cho hoàn toàn, như sửa lòng tham lam ra lòng rộng lượng, lòng tự ái ra lòng bác ái, lòng diên-dảo ra lòng ngay thẳng, lòng độc dữ ra lòng từ-bi, lòng cău chắp ra lòng hỉ-xả.

Hằng ngày ta nên xét lỗi của ta để mà tự sửa, nếu ta có lỗi mà ta không biết hối để sửa đổi, thời dù học cho rộng biết cho nhiều cũng chẳng ích gì cho đường tu tập.

Thưa các đạo hữu, cái sự minh xét lỗi mình là sự rất khó, vì rằng nếu mình biết mình làm lỗi thì ít khi phạm lỗi, phần nhiều chỉ thấy lỗi của người chứ không thấy lỗi của mình, cái bụi ở mặt người thì mình thấy, cái vết to ở mặt mình mình có thấy đau; cách ngôn Âu Tây có câu: lỗi của người thì dễ trước mắt, còn lỗi của mình thì dễ sau lưng. Vậy muốn xét lỗi của mình thì chỉ có một cách là khi nào gặp việc gì chẳng hay, hoặc việc gì bất bằng thì ta chờ với trách chổ này đỗ lỗi chổ khác, ta nên chịu khó bình tĩnh suy nghĩ, tìm nguyên nhân sự chẳng hay ấy nơi ta đã — Ta phải nhận rằng sự gì dầu nhỏ mọn đến đâu cũng đều có nguyên nhân cả. Trong khi soi xét nguyên nhân, ta nên để địa vị ta vào khách quan, không thiên vị mà soi xét, thì ta sẽ thấy những sự xảy ra mà phần nhiều chính tự ta tự tác tự thụ.

Cứ hằng ngày soi xét như vậy, nếu lỗi tại ta, thì ta Sám-hối và sửa đổi tâm linh, nếu lỗi ở người khác mà ta vẫn giữ ôn hòa thì phải là ta có lượng khoan dung không? như vậy là ta đã có lòng kiên nhẫn mà đối với việc đời, lại đủ trí tuệ mà phán đoán sự phải sự quấy.

Phàm gặp việc gì mà ta với trách ngay chổ này, chổ khác, thì thường hay sinh lòng hờn giận, căm tức, thật là ta quấy mà ta không biết, dầu về sau có hay chẳng nữa thì sự đã rồi! Nếu ta cứ trách nại ta

trước, thì thường được lợi ích, tu tập điều hay, sửa bỏ điều dở. Trong bài kệ của Lục-lò Huệ-Năng có câu rằng: «...Nếu thiệt người tu đạo, chẳng thấy lỗi thế gian, nếu thấy lỗi của người, lỗi mình đâu tránh khỏi, người quấy mình đừng chèo. mình chèo mình có lỗi...». Vậy thì bắt cứ việc gì xảy ra ta phải lấy trí tuệ mà xét, thấy đích ai có lỗi thời mình thương hại người ta, dùng phương tiện khuyên răn để người ta hối lỗi, nếu lỗi ở nơi ta thì ta phải hết lòng Sám-hối.

Ta phải hết lòng Sám-hối. nếu chẳng sám-hối thì chẳng bao giờ sửa được lòng chúng sinh của ta, chẳng sửa được lòng chúng sinh thì chẳng bước đặng vào con đường giải thoát, chẳng đặng giải thoát thì chẳng bao giờ đặng quả Bồ-đề.

Sám-hối có hai cách: một là Sám-hối hữu tướng, hai là Sám-hối vô tướng.

Sám hối hữu-tướng tức là hàng ngày ta sám hối trước bàn Phật, hoặc ta có lỗi bạn bè chỉ trích, bày vẽ đường ngay, ta phải cam đoan theo chính bổ là: ấy là sám-hối hữu tướng; Còn sám-hối vô-tướng là ta hàng ăn năn với lương tâm ta, sám hối với Phật-lánh ta, lúc nào cũng xét lỗi của ta để mà chừa bỏ. Ta phải tha thiết Sám-hối từ đáy lòng ta, miệng nói lòng làm thời tu hành mới có hiệu quả: nếu miệng nói sám hối mà lòng không sám-hối thì chẳng khác nào người nói ăn mà miệng không ăn thì chẳng bao giờ no được.

Thưa các đạo hữu, khi mình đã sám hối rồi mà muốn giải thoát để đi đến cõi bồ đề, thì mình cần phải phát lời thệ nguyện gìn lòng ngay chánh, lòng mình là lòng chúng sinh thì mình phát nguyện mình độ lấy mình, lấy linh mình độ mình ấy thiệt là chân độ.

Sao gọi linh mình độ mình? Tức là trong lòng mình có các tập nghiệp chúng sinh như tà-kiến, phiền não, ngu si, thì phải đem chỗ thấy chánh mà độ, ngu thì lấy trí mà độ, mê thì lấy ngộ mà độ, ác thì lấy thiện

mà độ, như vậy gọi là chân độ. Cái lòng hư-vọng lồng phiền não khôn ngần thì phải dứt trừ đi. Pháp môn ở nơi mình vô cùng, Phật độ ở nơi mình vô thượng. thời mình phải tự học, tự tu, học tất cả các pháp tu hành của đạo Phật để chỉ về đường tu cho tất cả chúng sinh, ta echo đến khi thấy Phật tính ở nơi mình.

Muốn được Phật quả thì phải lập trì theo đức tinh các vị Bồ-tát, hi sinh các điều ích kỷ, các mối từ-tâm có thể quên mình để làm lợi ích cho người, lấy chính pháp mà huệ thi cho quần sinh, lấy đức Từ-mà tạo phúc cho nhân loại, lấy đức Bí mà cứu vớt cho mọi loài, dùn gẫu cảnh nào cũng an vui hoan hỉ, dùn thán còn ở tại gia nhưng tâm đã ra ngoài vòng tam giới.

Chắc các đạo hữu khi mới vào hội Phật học cũng đều tự hỏi : vào hội Phật học để làm gì ? có mục đích gì ? tôi chắc các đạo hữu cũng trả lời : vào hội Phật học để học Phật, có mục đích muốn được như Phật. Vậy muốn học Phật thời ta phải theo lời Phật dạy, muốn được như Phật thời ta phải theo lời Phật đã chỉ ta di-Tâm linh ta phải lập lần lần theo tâm linh Phật, cho đến khi tâm ta, tâm Phật, giao thông như nước: các dòng các nguồn đều nhập về biển vây

Tôi mong rằng tất cả các người đã có duyên lành vào hội Phật-giáo hay Phật học không chông thi chay rồi cũng học Phật để cùng nhau gieo các nhân lành, rồi một ngày kia sẽ cùng về một gốc.

Tôi lại hiền nghĩ rằng : những người không vào hội Phật học, không học đạo, không hiểu đạo, không tu đạo thời có thể một ngày một tăng thêm một sinh thêm, các đạo hữu chờ lấy làm lạ sao tôi lại nói tăng thêm sinh thêm là nghĩa lý gì ? Tăng tôi nói đây không phải là tăng tiền tăng bạc, tăng ruộng tăng vườn, tăng đây là tăng lòng vì-ngã, tăng mối thắt tình (Hỉ, nộ, ai, lạc, ái, ố, dục) còn sinh là sinh nhiễm-nhân, sinh ác-nghiệp, sinh nhiễm-tuân thời phải thụ ác-quả, sinh ác-nghiệp thời nghiệp chướng thêm dày, khác nào như

còn tăm càng nhả to ra bao nhiêu càng cuộn vào  
mình nó bấy nhiêu, cứ luân quẩn mãi trong vòng lục  
đạo, cứ đắm chìm luôn trong biển luân hồi !

Còn người thiêt tu hành chân chính theo đạo Phật.  
thời mỗi ngày một dâm di, một sát di, ý tôi nói dâm  
đây không phải là dâm của dâm tiền, sát đây không  
phải là sát vật hại nhân, dâm nghĩa là dâm dần về  
nhiễm nhân, dâm dần ác quả, dâm dần ác nghiệp dâm  
bớt thát tình, còn sát là sát thẳng gác vô minh, sát  
con yêu tham ác vây.

Chúng ta là Phật tử, ta phải sát cho đến tận nguồn  
tâm gốc, cho đến khi nào thân ta không còn làm  
việc dữ, miệng ta không còn nói lời dữ, ý ta không  
còn nghĩ điều dữ.

Lại phải xét rõ nguồn gốc việc lành mà tu tập tu  
cho đến khi thân có cử động là lành, miệng có hở môi  
là lành, ý có suy nghĩ là lành, ta phải bền chí giữ  
lòng chay sạch thì màn vô-minh phá vỡ, thuyền Bát  
nhã dón đi.

Phật và chúng sinh tâm linh cũng như nhoi, chỉ  
kết ác là kě mě người ngộ, nếu không chịu tu tài bền  
mẽ ở mãi, nếu có công tu thi bờ giác đến liền.

Kết luận tôi xin kết luận và lấy lòng chán thiền yêu  
cầu tất cả các đạo hữu cùng tôi, nay hãy một lòng tin  
tôi, thiêt thiền Sám hối, nguyện diệt trừ hết thảy các  
môn phiền não vì thiền, sám, si, cắt đứt cái giây kiêu  
mạng tát sẹch nguồn nước ham muỗn, ráp tất ngọn  
lửa cău giận, phá tan cái màn ngu tôi, rửa sạch cái mầm  
ngờ vịc, sé toang cái lưỡi thẩy lầm, Sám hối tất cả  
các tội lỗi trên kia nguyên một ngày một tiêu mòn cho  
đến hết, và gắng công tu tập, tu mãi tu mãi tu cho đến  
khi chúng được tinh chán-như thiền được Phật-quả.

Nam mô Bàn-sur Thich-ca Mâu ni Phật

Nam mô cầu Sám-hối Bồ-tát Ma-ha-tát

‘Nguyễn-quang Hùng

Chủ sự Büro-diện Faifoo

# PHẬT-LUẬT HỌC

## Giới Luật ở Kinh Tràng-a-hàm lưu thông

Sở dĩ các Kinh thường hay có nói luật, là vì : Luật là cái gốc tu chứng của Kinh, Kinh đề siền-dương chỗ làm của Luật và phát minh cho rõ nhân duyên nghĩa lý, khiến người đã làm đó lại ngộ thêm lên được một trùng cao, muôn đạt mục đích của Kinh phải giữ giới-pháp của Luật. Lại một điều, kinh cũng là luật nữa, nghĩa là cũng cùng một tôn chỉ dạy người làm đạo cả, đem các điều răn đề diệt ác sinh thiện, đem lẽ nhân-quả đề tả rõ tội phúc khổ sướng, luyện tính tu tâm, tổ chân phà vọng, cho được tiến lên con đường giải thoát, chủ nghĩa ấy cũng giống như Luật, cho nên mới gọi là Luật.

Song, lại chỉ khác có một điều, là Kinh không nói tinh-tế về cách sử-sự quy-chẽ, không có phép sử-đoán kỹ càng về những tội lỗi nặng hay nhẹ cùng là các nghĩa khai, gia, trì, phạm như ở Luật-lặng, và cũng không hay nói đủ hết mọi điều giới-luat ở ngay trong một việc làm hay trong một bộ, bộ thì nói được mấy điều này lại thiếu điều kia, bộ thì nói được mấy điều kia lại thiếu điều khác. Đó là vì kinh thi đứng về phương diện lý trí, nên phải nói lý nhiều hơn, còn Luật thi đã nói riêng hẳn một Tạng kỹ càng rồi, nếu ai đã học đến Kinh, tất phải có đủ cả Luật; cho nên khi nói đến Kinh là chỉ đổi cơ phác lại mấy điều cần thiết mà thôi, hoặc giả những điều đó là những điều khẩn-yếu thuộc phép hành trì của Kinh ấy, hoặc giả là lúc tại thế Phật nói Kinh, thấy những người phụng pháp kia còn thiếu có bằng ấy điều, vậy Phật chỉ nhẫn dãy mà nói ra có từng việc một như thế thôi, bởi thế nên nói giới-luat có ít mà luận nghĩa thì chiếm phần nhiều, rồi nhận ở chỗ có khác ấy mà phân biệt riêng là Kinh với Luật vậy.

Song, Tiêu tuy có dị nhưng Đại thực đồng, chỗ phân biệt ấy là theo riêng của các phận sự mà thôi, chứ hai bên đối với nhau cũng không quan hệ, nhưng có một cái chủ

yếu lớn lao cái nghĩa vụ chung nhau cùng phải gánh, thi Kinh với Luật bao giờ cũng vẫn làm chung một việc với nhau cả.

Thế mà xưa nay xem ra ít người hiểu tới chỗ đó, phần nhiều chỉ học phần Kinh lại quên phần Luật, dù có tung hay học là chỉ biết tung với học chứ không biết chỗ chủ trọng nhất ở kinh ấy là cái gì! Ôi! Muốn cầu phúc-tuệ mà có cái cốt túy cầu được phúc-tuệ lại bỏ đi mất thì còn thành tựu sao được! ? Cũng ví như một người, ở trong mình vốn đã giật sẵn hận thù rất quý báu, mà không biết dùng, đi khắp mọi nơi cầu cạnh tần tảo khổn khổ, tuổi hết đời già mà chung quy vẫn hoàn toàn sơ sác, sau gấp được người có con mắt tuệ chỉ bảo ra cho, bấy giờ mới biết cái khổ đại lớn bấy lâu nay vì không nhận được bảo châu, cho nên mới phải luống chịu những nồng nỗi long đong vất vả..

Những người tu học không biết chỗ cốt yếu cũng như thế vậy, vì thế cho nên dù Kinh hay Luật về chỗ căn bản cốt yếu ấy, cần phải tinh tường mới được

Nay mà dùng những chỗ lưu thông của Kinh đem làm tài liệu giúp cho Luật là do có cái chỗ căn bản cốt yếu ấy, nhưng cũng chỉ toàn lấy những điều có quan hệ đến nghĩa giới-luật mà thôi, ngoài ra như những chỗ luận đàm đều xin trước đi cả

Luật đã có Đại-thừa Tiêu-thừa, Kinh cũng như Luật, chia ra hai ngả đề hoàng-hộ, kinh Đại-thừa hoàng luật đại, Kinh Tiêu-thừa hoàng luật tiều, như bốn bộ A-hàm toàn nói Luật Tiều, còn các kinh khác siền rộng Luật Đại, Tiều dạy chuyên sửa minh là tự lợi, Đại kiêm cả lợi người lợi vật là thêm lợi tha, Tiều không phải học Đại mặc lòng, nhưng Đại bao giờ cũng bảo-toàn cho cả Tiều. Song, một cái phép học ~~obi~~ bao giờ cũng vẫn lần lượt học từ Tiêu-thừa trước rồi sau dần dần mới tiến lên Đại-thừa. Nghĩa là: Trước có tu thân sau mới độ cho người được, muốn tới chỗ cao phải đi từ bậc thứ nhất.

Tuy có phân biệt Đại, Tiều, trước, sau như thế, song đó cũng là theo cái tâm cao thấp rộng hẹp của người tu, và lấy sự

tưởng học tập cho có thứ tự đó thôi, chứ nếu làm được thực rõ ráo ra thì bao nhiêu Luật Tiều cũng là Đại-hết. Cho nên trong Pháp-hoa huyền-nghĩa có câu : « Tỳ-ni học tức là Đại-thừa học, Đại-thừa đệ nhất nghĩa, ánh sáng chẳng có phân ra sanh, vàng, đen, đỏ, trắng, cứ từ ba phép quy, năm giới cấm, mươi điều lành cho đến 250 giới của Tiều-thừa đều là đạo Đại-thừa hết. » Lại kinh Bồ-tát-thiện-giới nói : « Những giới cấm của Thanh-vân cùng hết thảy mọi phép lành đều là nhân của đạo Vô-thượng chính-dâng chính-giác » Tô Kinh-khê nói : « Mỗi một điều Chỉ một điều Tác thay đều là Pháp-giới, giới không có Đại với Tiều, chỉ tại những người thụ học tâm có hạn lượng đó thôi ».

Xem đó thì dù biết, Đại với Tiều là theo cái trình-độ người, chứ đến chỗ cự-e-lắc thì cũng chỉ là một cả.

Song le, kè đến cái chán lý tuy kỳ diệu như thế nhưng cũng mặc dầu, vì lại còn tâm khác tưống khác, sự hành trì luận tâm thi không có chấp nệ Đại với Tiều thực, nhưng sự tu học theo tưống thi vẫn cứ phải đúng như luật lệ lần lượt mà làm, nghĩa là phải học Tiều-thừa trước rồi sau mới đến Đại-thừa vậy. Bởi thế nên nay cũng nói luật Tiều-thừa trước, mà mượn thêm ít chỗ lưu thông của Kinh như kinh A-hàm này biên tập lại thành bài, để thay một phần hoảng hóa cho Luật-tạng, trước là được phô thông Tăng, Tục, sau là mở rộng nghĩa nhân-quả ra, rồi dần dà sẽ nói tiếp các bộ khác.

Giới-luật có chia ra **Chỉ-trì** và **Tác-trì**. **Chỉ-trì** : ngắn cấm điều dữ, như sát sinh, trộm cắp, dòng dỗ v. v. **Tác-trì** : làm mọi điều lành, như tu phúc (1), tu tuệ (2), tu định (3) v.v. Nay cũng lấy hai điều đó đem hiệp lại làm phần chính-tông của một bài Luật, và lại phụ thêm vào hai điều nữa là **Tổng-trì** và **Cứu-kính-trì**. **Tổng-trì** : thâu tóm đại ý

(1) Biện-sự giới : các việc Đạo-pháp của nhà tu. Tiếp-thiện giới : làm các việc phúc lành. Tiếp-sinh giới : tiếp độ chúng sinh.

(2) Đạo-cộng giới.

(3) Định-cộng giới.

trong một bài đó như thế nào, mà đem đặt lên đầu bài thay cho phần Tựa. **Cứu-kính-trì**: nói chõ rõ, ráo theo tần giũ luật ở bài vừa nói đó, mà đặt ở cuối bài, vừa làm đoạn kết luận lại vừa để thay cho phần lưu-thông. Vả bốn điều này lại cũng còn có ý nghĩa, lần lượt nêu tõ bốn mòn **Tín**, **Giải Hành**, **Chứng** nứa, **Tổng-tri** thuộc **Tín**, đến **Chỉ-tri** thuộc **Giải**, **Tác-tri** thuộc **Hành**, **Cứu-kính-trì** thì thuộc **Chứng**. Trong bốn điều ấy, về cách bố cục, thi chỉ có hai điều đầu cuối là nhất định liệt vị, còn hai điều **Chỉ** và **Tác** ở giữa, thường hay làm lắn, thay đổi hàng khoản trên dưới với nhau luôn. Đó là vì bị bắt buộc phải theo mạch của kinh sách, vì những mạch kinh, mỗi mạch thường hay nói xen lắn các điều **Chỉ** Tác, trên dưới không nhất định, như đang nói mấy điều **Chỉ** lại đến mấy điều **Tác**, mấy điều **Tác** lại đến mấy điều **Chỉ**, ấy là kinh chỉ cốt tùy cơ-duyên mà ứng đối cho hoàn bị của kinh mà thôi; hoặc là tuy mấy mạch **Chỉ** **Tác** cũng có hồi riêng ra, nhưng hẽ mạch nào cần phải đưa lên trước thi cũng cứ đưa mạch ấy lên, còn nghĩa **Chỉ** **Tác** cứ để tùy ở trong những mạch đó. Nếu cứ dâng thẳng sếp đặt cho nhất mực, thi sẽ nhiều chỗ nô hóa ra lạc bài ngơ ngẫn lắm. Nên dành cứ phải để vạy cho liên-quán, rồi đến chỗ nào gấp trường hợp đó, xin cứ theo nghĩa mà tự suy ra.

Ấy đại khái, đến các bài sau, bài nào cũng thế, lần lượt xem như vẫn sẽ hiểu.

(còn nứa)

### Lịch sử Phật tổ

Chép rõ từ lúc Ngài còn ở trong địa-ngục cho đến khi thành Phật hóa độ cho người. Giấy hơn 400 trang, có hơn 40 bức tranh vẽ đẹp.

## CÙNG ANH EM THÍCH-TÚ

### *Hiện trạng Phật-giáo xúi ta*

Mam mõ Bản sur Thích-ca Mâu-ni Phật

Vô thượng thâm-thâm vi diệu-pháp,  
Bá thiên vạn kiếp nao tao-ngô  
Ngã kim kiến vẫn dắt thọ trì,  
Nguyễn giải Như-lai chọn thiết ngõi.

#### Lời nói đầu

Một người đi du-lịch về, còn biết tường-thuật những cảnh tượng trong khi mình nghe thấy, đãng làm kỵ-niệm. Huống tôi học trong giáo-lý của Phật và những trường hợp mà tôi đã nghiệm xét lâu nay lại đánh bò qua được ư? — Nói đến hiện trạng Phật-giáo, ôi thôi không sao nói xiết! Đại đa số người theo Phật-giáo mà không thành Phật-tử, ngoại đạo không thành ngoại-đạo, tăng không ra tăng, tục chẳng ra tục, lòn lạo làm cho người thiểu con mắt trạch pháp (1) không biết phân biệt thế nào là tà, thế nào là chánh, là tăng, là tục được. Trừ những người không đàm (2) đãng tử (3) mượn Phật-pháp để lợi dưỡng qua ngày, nỡ nói làm gì; chứ những người có chút nhiệt-huyệt, trung thành với Phật-giáo, nói đến, nghĩ đến mà không ngậm ngùi rời lệ! Nhưng, người học Phật ra làm việc gì, hay nói lời gì, không nên quá lượng, nghĩa là: việc của mình làm cùng lời nói cho đúng với sự thật, thì mới tránh khỏi cái nạn dối mình hại người. Cho nên tôi cứ y như hiện trạng ngày nay thấy thế nào, nói ra thế ấy, chờ không đàm đem tâm cống cao ngã-mạng hoặc nói những lời hung-ức mà bài báng ai cả.

(1) Trach-pháp: không biết lựa chọn chán, giả.

(2) Không-dàm: người nói xuông mà không thực-hành.

(3) Đang-tử: người con phỏng-dâng.

Nói thế chắc có người sanh ra hai cái quang niệm : Một là xem như Phật nói đủ tam-tạng kinh điển, biết bao là lý-nghĩa sâu xa, pháp-mẫu huyền-diệu, thế mà đã có mấy ai thật-hành theo đâu ! Huống nữa, lời nói của người phàm, dẫu nói đến đâu đi nữa, chắc cũng không hiểu nghiêm.

Hai là người nói đó, tự họ hoàn-toàn thật-hành theo Phật-pháp được chua, huống gì nói ai. Hai điều đó tôi xin thành-lâm công-nhận.

1-) Là vì biết ít ai thật-hành nên mới nói ; nếu ai ai cũng thật-hành theo Phật-pháp, thì còn nói làm gì ? Như người bệnh, thuốc một bên lung không chịu uống, nên phải có người nói, nói để trống mong cho họ uống.

2-) Là vì biết chỗ của mình thật-hành chưa hoàn toàn nên mới nói, nói để tự mình càng tinh-tắn thêm. Như người học, đến khi làm thầy, rồi mới biết chỗ của mình học còn thiếu, mới lại càng lo học thêm.

Suy nghĩ hai điều lợi-ich ấy, nên không tự-nệ việc văn chương thô lược, lời nói quê mùa, ý-lú hẹp-hỏi, bao dạn viết ra tập sách « HIỆN TRẠNG PHẬT GIÁO » này, hầu mong mình cùng người đều được lợi-ich trên con đường tu học Phật-pháp.

Tuy vậy, tôi chắc không làm sao tránh khỏi chỗ khuyết điểm, vây trước hết, tôi xin đọc-giả vui lòng thi-giáo cho thời may lâm :

Viết tại Huế, le 19 Novembre 1939

## LỜI Ở NGƯỜI CHÚ KHÔNG PHẢI GIÁO-LÝ !

Từ khi đức Phật Thích-Ca Mưu-Ni ra đời đến nay, đã trên hai ngàn năm, mà nói đến những người ngộ đạo đặc truyền được diệu-chí của Phật thời do ngài Ca-Diếp ở trên hội Linh-sơn rỗ được chỗ Niêm-hoa (1) của Phật ; đặc

---

(1) Niêm-hoa : Phật cầm cái hoa Ca-diếp cười.

truyền Diệu-chỉ ấy gọi là « Chánh-pháp nhãm-tạng » (1) từ đấy. Về sau, các vị tổ tổ tương truyền ở Án-dộ được hai mươi lăm đời, ở Trung-quốc sáu đời. Sau yì có duyên không hợp, không truyền nữa, chỉ học theo giáo nghĩa mà tu hành thôi. Nay xét lại những người thừa truyền Diệu-chỉ ấy, như tuồng đã bắt mắt tuyệt hảo. Vì sao ?

— Vì không có người ngộ-đạo đắc truyền Diệu-chỉ của Phật ?

— Hay vì giáo-lý tiêu-diệt, nên không có phương pháp mà tu chứng ?

— Có lẽ vì người thi chắc hơn. Coi như Diệu-chỉ của Phật là chỗ tuyệt đối, không thể đem lời nói mà nói suông được, mà cũng không thể đem tâm-lượng mà suy nghĩ không được. Nếu người tu-hành, không tu chứng cho được tri-vô-phân-biệt (2) thì không bao giờ lãnh ngộ được Niết-bàn diệu-tâm (3) mà muối dặng trí vô-phân-biệt thì phải dùng công-phu, nên xưa các ngài tổ trong kia hạ-thủ công-phu (4) nào là tham-thuyền nhập-dịnh (5) nào là tham nói đạo lý, đều quên áo quen ngủ, không kể gì đến thân mạng, niệm niệm tinh-tẫn, quyết nhận cho kỳ được và quyết truyền cái thức phân-biệt (6) trở thành trí vô-phân-biệt, rõ thấu thật tướng của các pháp, vậy sau mới chịu yên.

Ngo lại ngày nay, người theo đạo Phật đã mấy ai chịu làm theo chỉ-nghịen như thế chưa ? mà bảo làm sao cho ngộ-đạo đắc truyền được ?

- (1) Chánh-pháp nhãm-tạng : Cái tạng bí mật của Chánh-pháp.
- (2) Vô-phân-biệt : Cái biết đúng với chân-lý tuyệt đối nhất.
- (3) Niết-bàn-diệu-tâm : Cái tâm giác-ngộ hoàn toàn.
- (4) Hạ-thủ công-phu : Từ khi phát tâm tu-hành.
- (5) Tham-thuyền nhập-dịnh : Định cái tâm ở nơi một cảnh, không cho vọng động.
- (6) Thức phân-biệt : Cái biết không dung với chân-lý.

— Giáo-lý của Phật vẫn còn đầy đủ hoàn-toàn, nào là kinh, nào là luật, nào là luận, chờ không tiễn diệt! Nhưng, chỉ vì người không chịu học, không chịu làm theo chánh-pháp của Phật, mà trở lại làm những việc tà-ma dối dà, rồi bão sao Diệu-chỉ của Phật không thất truyền? Cũng vì người sửa ngon không uống, lại đi uống thuốc độc, thì bão sao không tuyệt mạng.

— Có người nói: Tôi nghe đâu dao Phật là một đạo lý cao thượng nhiệm mầu, có sao biện thấy người theo đạo Phật, phần nhiều lại đi cầu thần vái quỷ, ý lại thần quyền? Đó là vì người theo đạo Phật tự họ làm sai, hay giáo-lý của đạo Phật cũng có chỗ dạy những việc như vậy?

— Tôi xin đáp: « Lỗi dấy tại người, chờ không phải tại giáo-lý. Trong giáo-lý của Phật, tôi không nghe thấy có chỗ nào dạy người theo đạo Phật phải đi cầu thần vái quỷ, mà sẽ được tai qua nan khỏi. Vì Phật dạy: « Nhất thế thiện, ác, nhân, quả, chỉ ư thế-giới, vi-trần (1) nhân tâm thành thê ». Nghĩa là: tất cả nhân, quả, lành, dữ lớn nhỏ thế-giới, nhỏ như vi-trần đều do tâm mà thành thê. Chữ « tâm » Phật nói đây không chỉ riêng một ai mà chính là nói tâm thê rộng lớn bao trùm tất cả mọi loài chúng-sinh vậy, nên toàn thê chúng-sinh vẫn đồng một tâm ấy, nhưng vì nghiệp-nhân (2) không đồng, mỗi loài mỗi khác nên thành chỗ thọ dụng có khác nhau đó thôi.

Bã nói do tâm tạo thành, thời ai ai cũng có thể sửa đổi tâm tính của mình, bỏ dữ làm lành, tu tập lần lặp, rồi sẽ có ngày thành Phật được cả. Nên Phật dạy: « Ngài là Phật đã thành, chúng-sinh là Phật chưa thành ».

Thế mà những người tự nhận mình là theo đạo Phật, sao không chịu sửa đổi ở nơi tâm tính của mình, đặng

(1) Thế-giới sự-vật lớn nhỏ đều do tâm phân-biép tưởng-tượng mà có.

(2) Những sự đã làm từ trước rồi nay nở sau.

mong có ngày giác-ngộ giải-thoát như Phật, mà lại cứ lo sỉa đồi ở nơi binh-thức, hoặc thiền về giảng giải, hoặc thiền về cúng vái, làm cho đạo Phật không thành đạo Phật, rồi không biết đảng nào là chính là ta nữa.

— Có người lợi dụng hai chữ phương-tiện của Phật mà nói rằng : « Có vào trong tà-ma ngoại-đạo, làm những việc mê-ia dì-doan với họ, rồi mới chuyền họ về Phật-pháp được. Nói vậy mà làm dặng thời quý hóa cho Phật-pháp biết là bao ! Mà không ! Họ lại bị người ta chuyền họ, nên trọn đời làm một người phục tùng nô lệ của tà-ma ngoại-đạo, mà không biết hò thẹn l vì chính tà-ma ngoại-đạo ở nơi tâm của họ, mà họ đã chuyāa dặng chưa ? Huống bảo họ chuyền ai ?

Xem trong kinh, các ngài Bồ-tát vì bi-nghen̄ cung thị-hiện (!) vào trong tà-ma ngoại-đạo, song chuyền tà-ma ngoại-đạo đều quy đầu về Phật-pháp, người người đều được giải thoát. Như các vị ấy mới dùng hai chữ phương-tiện của Phật, còn ngoài ra nếu không tự tu mình chưa được phần tự-lợi mà đòi lợi-tha thì đều không thiệt Phật-giáo. Phật-giáo là một giáo-lý vô-thượng thậm thâm, mà người theo đạo Phật không mấy ai tự tìm thấy tu học, vì vậy nên chỗ hành động đều sai đường. Vì vậy nên bị người chê : Đạo Phật là một đạo lộn xộn không thể thực hiện được hoàn toàn, cũng như chỉ có xác không hồn vậy.

Coi thế dù viết, vì người theo đạo Phật làm sai mốt chora-tường (2) của đạo Phật. Cai iỏi ấy chính vì người thừa-bành chứ không phải vì giáo-lý. Vì như vị thuốc vẫn hay, mà người bệnh không chịu tìm thấy, hỏi cách dùng cho rõ ràng, cứ tự do bào-chế mà uống, thời làm sao tránh khỏi nạn nguy-hiểm ? (còn nữa)

Thích-Chánh-Tri — Huế

(1) Giả làm những việc tà, mà giật người vào đường chính.

(2) Mục-dịch-đạo Phật chỉ dạy người tự mình giác-ngộ nơi tâm linh, chứ không phải cầu ai mà dặng.

志心懺悔。臣某等自從無始無量劫來。忘却本心。罔

知正道。墮三塗苦。由六根非。若不懺前。難追悔後。

舌根業者。食諸味。好辨精粗。嘗盡頭頭。暗知肥  
瘦。傷殘物命。度養自家。炮炙飛潛。烹煎遙走。腥膻

五

裏口。葱蒜熏腸。喫了索來。未曾永絕。或臨齋醮。禮  
佛祈神。忍受飢虛。待於事畢。晨朝素膳。飯少水多。  
真似病人。彊食藥粥。脣脂滿目。談笑欣欣。酒勸食  
行。暖來冷退。筵賓待客。嫁女婚男。殺害眾生。皆由  
三十。妄言構作。綺語纖成。兩舌橫生。惡口興起。罵

誓三寶。呪咀二親。謂聖欺賢。誣君誣父。道他長短。  
掩已是。非評論古今。抑揚彼此。矜誇豪富。凌辱貧  
窮。攢退僧尼。責呵僮僕。譖言若毒。巧語如簧。交過  
飭非。道虛爲實。怨咨寒暑。咳唾江河。戲論僧房。喧  
六奴佛念。如斯等罪。無量無邊。諭彼塵沙。筭之莫盡。  
命終之日。拔舌自投。鐵犁長耕。鎔銅永灌。地獄報  
盡。萬劫方生。縱得爲人。還遭啞報。若不懺悔。何以  
消除。今對佛前。悉皆懺悔。

懺悔已志心歸命禮十方無上三寶。

## KHÓA HƯ GIÀNG YẾU

### HÁN :

Chí tâm xám hối, thần mõi đắng, tự tòng về thủy vô lượng kiếp lai, vong khuốc bản tâm, vỗng tri chính đạo. Đọa tam đồ khồ, do lục căn phi. Nhưọc bất xám tiền, nan chuy hối hậu. Thiết căn nghiệp giả, tham chư vị vị, hiếu biện tình thô. Thường tận đầu đầu, ám tri phỉ xấu Thương tàn vật mệnh, độ duরing tự gia. Bảo chich phi tiêm, phanh tiên du lầu Tình chiên tập khầu, thông toán huân tràng. Khiết liễu sách lai, vị tăng vĩnh bão. Hoặc làm trai tiểu, lễ Phật ký thần, nhẫn thụ cơ hư, dãi ư sự tất. Thần chiêu tổ thiện, phạm thiều thủy đa, chán tự bệnh nhàn, cưỡng san được chúc. Cao chí mẫn mục, đàm tiểu hàn hàn. Tứu khuyến thực hành, noãn lai lãnh thoái Duyễn tàn dãi khách, già nữ hôn nam, Sát hại chúng sinh, giai do tam thốn. Vọng ngôn cầu tác, ý ngữ chúc thành. Lưỡng thiệt hoành sinh, ác khầu hung khôi. Mạ

### VIỆT :

#### Sám hối nghiệp căn 'Iurō'i

Rõc lòng sám hối bọn chúng con trải từ bao nhiêu kiếp tới nay, bỏ mắt bỗn tâm, không biết chính nào, dọa ba đường khồ, bởi sáu cài sai Trước chẳng sán di, sau khó hối lại, nghiệp căn lưỡi là; Tham dù mọi mùi, thích rõ lốt sáu: Ném cả các thức, biết ngay béo gầy. Cản hại mạng vật, nuôi xương cái thân. Thá: giàn loài bay loài lặn, nịnh kho giỗng chạy giỗng bơi Hành tội sống ruột, béo gầy ngấy mõm, ăn rồi xét lại, có mõi đau. Hoặc tới đàn chay, cầu thần lễ Phật, có chịu nhịn đói, đợi lúc việc xong Sáng sớm ăn chay, nước nhiều cơm ít Hết tụa người đau, có nuốt lửa cháo. Mõi màng đầy mắt, cười nói nhởn nhơ, ăn bítéch nồng thi, lấy nóng bỏ lạnh, thết dãi khách khứa, díag vợ gá chồng, giết hại chúng sinh, đều vì ba tác. Nói dối ra luồng, nói thêu nên chuyện. Hai lưỡi lát leo, ác khầu gớm ghê.

## HÀN :

... ti Tam-bảo, chúa chờ nhỉ thân. Võng thánh khai hiền, báng quān vu phu, Đạo tha trưởng đoản, yêm kỷ thị phi, Bình luận cõ kim, ức dương bỉ thử. Cang khoa hào phủ, lăng nhục bần cùng, Thần thoái tăng ny, trách ha đồng bộc. Chẩm ngôn nhược độc, sảo ngữ như hoàng, Văn quá sức phi, đạo hư vi thực, Oán tư hàn thử, khai thoá giang hà, Hí luận tăng phòng, huyễn nô Phật niệm, Như tư đẳng tội, vô lượng vô biên, Dụ bỉ trần sa, toàn chi mạc tận, Mệnh chung chi nhạt, bạt thiết tự đầu Thiết lê tráng canh, dung đồng vĩnh quán, Địa ngục báo tận, vạn kiếp phượng sinh, túng đắc vi nhân, hoàn tao á báo Nhược bất sám-hối, hà gĩ tiều trừ. Kim dôi Phật tiên, tâl giai sám-hối.

Sám-hối dĩ quy mệnh lẽ thập phượng vô lượng Tam-bảo.

## VIỆT :

Chửi mắng tam bảo, nguyên dúa hai thân, man thánh khinh hiền, dõi vua lừa bồ, trè bai người khác, che dày lỗi mình, bắn bạc cõ kim khen trè đây đấy, khoe khoang giàu có, lấn lấp bần cùng, sua đuỗi Tăng ni, đánh mắng tội tớ, nhời đêm như thuốc độc, nói khéo tựa vè dàn, nhầm được lên hay, hư kêu là thực, oán trách nặng rét sỉ nhò non sông. nói dúa trong phòng tăng, làm dầm nơi niệm Phật, những tội như thế vô lượng vô biên, như thế bụi trần, tình không xiết được, sau khi chết rồi, vào ngục-lỗi lưỡi, cày sắt kéo giải, nước đồng rót măi. Hết báo địa ngục, muốn kiếp mới sinh, dù được làm người, lại bị cầm nũa, nếu chẳng sám hối, sao được tiều trừ. Đổi trước Phật nay, xin sám hối hết.

Sám hối đoạn rõ lòng kính lẽ Tam-bảo khắp muời phượng.

# Lịch sử ngài Xá-lợi-Phật

(tiếp theo và hết)

Vua nghe rồi vui mừng đón vào, hỏi thăm săn sóc những nỗi đi đường có nhọc mệt không, muối xin lấy gì thi cú xin đi » Họ bà-la-môn nói rằng : hết thảy mọi vật của vua bồ-thí, tôi cũng không dùng vật gì cả, tôi từ phương xa lại đây chỉ cốt xin cái đầu vua, nếu không có tiếc thì xin bồ-thí cho. Vua nghe nhời nói ấy vui mừng khôn xiết. Họ bà-la-môn nói : Nhà vua đã hứa đầu thi bao giờ mới cho? Vua đáp : cứ bấy ngày nữa thi ta cho người đầu. Lúc đó quan Đại-thần cầm đầu bằng bầy vật bầu dến trước họ Ba-la-môn bảo rằng : này cái đầu của vua là những xương thịt, tinh huyết llop lại, là vật nhơ bẩn có dùng làm gì, nay ta đem thứ đầu tảng bầy vật bầu này, lại đổi cho người người nên nhặt lấy mà dùng sẽ được giàu có xung sướng xuốt đời. Họ bà-la-môn nói ; tôi không dùng, trong ý của tôi chỉ muốn được cái đầu vua là thỏa chí nguyện mà thôi Ông Đại-nguyệt đại-thần hiểu dụ thế nào cũng không sao chuyền được, ông tức quá vỗ bụng ra mà chết. Vua liền sai tay tôi cưỡi con voi ngày đi tầm nghìn dặm mà báo cho khắp các nước biết rằng : Trong bấy ngày nữa, thi vua Nguyệt-quang đại vương sẽ đem đầu bồ tát cho họ Ba-la-môn, ai muốn gặp mặt thi mau mau đến. Lúc đó tầm vạn bốn nghìn các vua nước ntô đều lũ lượt kéo đến, cùng làm lễ yết kiến đức Đại-vương, song iồi dừng trước mặt vua vỗ bụng mà nói rằng : người cõi Diêm phù-dề này, đều nhờ ơn vua, có sao lại nhất đán vì một người, mà bỏ nhân dân, đất nước, thành quách, vợ con không thương sót gì, dám tâu bệ hạ, xin dù lòng thương, chờ bồ-thí đầu cho ai. Một vạn quan đại-thần đều vật mình xuống đất ở trước mặt vua vỗ bụng kêu rằng : Xin thương sót đến lũ chúng tôi đừng bồ-thí đầu cho ai, hai bà phu-nhân cũng vật mình lăn khóc mà tâu rằng : Xin bệ hạ đừng duồng giầy chúng tôi mà dù lòng

làoh che chở cho chúng tôi, nếu đem đầu bồ-thí thì chúng tôi biết nương tựa vào đâu : năm ngôi, thái-tử cũng đến trước mặt vua khóc sướt mướt kêu rỗng chúng con còn bé giại, biết trông cậy vào ai, xin cha thương sót, đừng bồ thí đầu cho ai, mà hãy nuôi chúng con cho được khôn lớn nên người. Lúc đó đại vương bảo các thần dân, phu nhân và Thái-tử rằng : « Ta hối từ khi ta có thân tới nay, chả qua biết bao nhiêu cái cầu sinh-tử, nếu ở trong ba đường, chặt đứt đầu di, chặt rồi lại sống, kè cỏ bao lẩn mà cũng không có phúc báo gì. Sinh ở cõi nhân gian này, chỉ đưa chanh tài, sắc, vị tham, sầu si mà giết bao thân mệnh, chưa từng vì phúc mà bỏ cái thân này, ta xét như cái thân ta này, toàn là vật nhơ bần, mà lại không được bền lâu, nên vứt bỏ nó đi mà đổi lấy lợi nhơn, can chi lại chẳng cho ta đem cái đầu này cho họ Bà-la-môn, lấy công đức ấy, cầu cho thành đạo Phật, để cứu cái khổ cho lũ người, nay tấm lòng bồ thí của ta đã sắp viên mãn, đừng có ngăn chở tấm lòng mộ đạo vô thượng của ta nữa » các vua cho chí thần dân phu-nhân thái-tử, nghe vua nói rồi đều nín lặng, không ai nói gì. Khi đó đại vương bảo họ Bà-la-môn rằng : nay người muốn lấy đầu ta, thì lấy ngay đi. Họ Bà-la-môn nói : « Hiện nay thần dân nhà vua đừng vây kín cả, tôi chỉ có một mình thế lực cõi đơn không thể chặt đầu vua ở ngay đây được, nếu muốn cho tôi, tôi phải ra dâng sau vườn. Bấy giờ Đại-vương bảo các vị tiều-vương thái-tử thần dân rằng : các người có phải là người yêu quý ta, thì chờ có làm bại họ Bà-la-môn này. Vua nói song cùng họ bà-la-môn đi vào sau vườn lúc ấy họ bà-la-môn lại bảo vua rằng : sức vua khỏe mạnh như sức lực sỹ, khi chặt đau đớn, e lại sinh lòng ăn năn ; vua nên buộc tóc vào cây, thế thi tôi mới giám chặt. Vua bảo họ Bà-la-môn rằng : người chặt đầu ta, dè và trong tay ta, rồi sau người lấy mà đi, người nên biết rằng : nay ta cho đầu cõi dề cầu đạo vô thượng

chinh châu, dè cưa giúp cho chúng sinh đó. Họ Bà-la-môn cầm giao sấp chặt, ông thắn cây trông thấy thế rứt là buồn giàu mà rằng: người như thế kia sao lại như thế, liền lấy tay kéo tai họ Bà-la-môn, đầu lật về một bên, tay chân co quắp, doi dao xuồng đất, không sao cưa cây được, đại vương ngang mặt lên bảo thắn cây rằng: ta từ kiếp quá khứ tới nay, đã từng bồ thí chín trăm chín mươi chín cái đầu ở dưới gốc cây này rồi, nay ta bỏ nốt cái đầu này nữa cho đủ cái số một nghìn, đủ số một nghìn tức là đầy đủ cái công đức bồ thí của ta, người đừng ngăn trở lòng đạo vô-thượng của ta nữa, ông thắn cây nghe vua nói lại cho họ Bà-la-môn được lành mạnh như trước, họ Bà-la-môn liền đứng giây, lại cầm giao chắt đầu vua dè ở trong tay vua, tức thì giờ đất dung động, cung điện chư thiên cũng lay động không yên, ai nấy đều lấy làm sợ hãi là lùng, không biết vì đâu, sau mới biết là vì bực bồ-tát, vì hết thảy chúng sinh mà bỏ đầu bồ thí, cùng nhau cùng xuống cầm cái công kỳ lạ đều khóc như mưa mà khen ngợi rằng: Vua Nguyệt-quang đại-vương, lấy đầu bồ thí, thế là Đàn-na-ba-la-mật, nay đã được viên mãn rồi, tiếng khen rộn khắp. Vua Tỳ-ma-tư-na nghe tiếng vừa mừng vừa sợ vỡ bụng ra mà chết. Khi họ Bà-la-môn sách đầu vua đi, các thần dân phu nhân thái-tử trông thấy đầu vua, đều vật mình xuống đất mà khóc ngất đi. Họ Bà-la-môn thấy đầu vua thối Jiền quăng xuống đất, lấy chân đá di mà đi, có người trông thấy mới bảo Bà-la-môn rằng: « Sao ngươi ác quá! thế! đầu vua không dùng được gì, thì đòi làm cái gì » Ai thấy tên Bà-la-môn ấy cũng ghét cũng dận cho nên chẳng ai cho một miếng nào, đói vàng cả người, nửa đường nghe tin vua Tỳ-ma-tư-na cũng chết mất rồi, chẳng còn hy vọng gì nữa, vật mình mà chết, rồi cùng đọa vào ngục Á-tỳ cả, còn các thần dân nhớ đến ơn vua Nguyệt-quang khi chết đều được sinh lên trời cả. Đó Át-nan! vua Nguyệt-quang ấy

túc là thân ta bảy giờ, mà vua Tỳ-ma-tư-na túc là ma Ba-tuần bảy giờ, mà ông quan đại thần kbi đó, túc là Xá-lợi-Phật bảy giờ, vì chung lúc đó không rõ trông thấy cảnh chết của ai, nên tim lối chết trước ta, lại đến ngày nay cũng không rõ trông thấy cái cảnh ta vào Niết-bàn, mà lại tịch trước ta đó.

### KẾT LUẬN

Cứ xem như lịch sử của ông Xá-lợi-Phật, thì ta có thể biết rằng trong sự tu hành không có cái công đức nào to bằng công đức bồ thí, chính Phật-lô ta cũng từng bao kiếp bồ thí là lùng thư thế, mới chúng được ngồi chính-giác, đó là vì cái bệnh của người ta, nặng nhất là bệnh tham-sân, tham sân thi phải ngu si, ngu si tất dọa địa-ngục luân hồi, mà trừ cái bệnh tham-sân, thì không cái gì hơn liều thuốc bồ thí, vì rằng có bồ thí mới sả được cái lòng tham chực của ta vậy.

Xem lịch sử ông Sá-lợi-Phật chúng ta lại càng tin rằng cái luật nhân quả không bao giờ sai, người lên chính giác kẻ sa địa-ngục, đều tự tâm mình gây nên cả, có phải là một sự ngẫu nhiên đâu, con chăn người cực ác, gặp ông Xá-lợi-Phật, phát từ tâm quyền luyến ninh đến bầy lão, mà chúng tời Tich chi Phật, người làm vườn thuê, tiếc công gánh nước, nửa lòng lầm cho vị đại đức, nửa lòng để trói cho cây, mà cũng được sinh lên trời, con ác quỷ đấm vào đầu ông Xá-lợi-Phật phải dọa địa-ngục, vua Tỳ-ma-tu-Na ghен ghét người hiền, thuê người làm hại người, người bị hại được phúc thành đạo, mà mình thi vào ngục A-tỳ, anh chàng bà-la-môn tham vàng lận lội, đến nỗi chết đói giặc đường, dọa xuống địa-ngục, thi càng tin sự nhân quả luân hồi, là một lẽ tất nhiên, mà câu tiền hiền nói: « Dừng cho là thiện nhỏ mà bỏ, dừng cho là ác nhỏ mà làm. » Thực là đích xác không sai vậy.

Chúng ta tiền sinh chắc cũng có thiện duyên, cho nên

kiếp này lại được họp mặt nhau ở trước cửa Tam-bảo mà ôn lại những nhời hay đức tốt của Phật của bồ-tát la-hán xưa kia, vậy thời chúng ta nên nguyện một câu rằng: « duyên lành bồ thí, chúng ta nên phát tâm cố gắng mà theo, quả ác địa-ngục, chúng ta phải liệu đường mà chánh, ấy là một cái phúc chung của chúng ta và hết thảy pháp-giới chúng sinh vậy ».

Nam mô A-di-dà Phật  
T. B.

## TRÚC SONG TÙY BÚT

(tiếp theo)

### HAI VỊ TỌA CHỦ

Ngài Phu-thượng-tọa, người Thái-nguyễn, khi dâng kính Niết bàn ở chùa Hiếu-tiên thuộc châu Dương, bàn bạc đến các lý mầu nhiệm của pháp-thân rất nhiều. Có một vị tăng nghe rồi bật cười. Khi dâng song, ngài liền mời vị tăng ấy vào sới nước và bạch rằng: Chúng tôi học thíc hép hỏi, y văn giải nghĩa, nên vừa rồi bị ngài cười, xin ngài chỉ giáo cho. Ông Tăng ấy nói: tôi không dám bảo tọa-chủ nói là sai đâu, nhưng tôi thấy tọa chủ chỉ nói được về phần ngoài vỏ pháp thân, thiệt ra chưa biết pháp thân ở chỗ nào. Ngài Phu thượng tọa nói: Vậy thì xin ngài bảo cho tôi biết. Ông Tăng nói: Tọa chủ có tin tôi không? Phu thượng tọa nói: Sao dám không tin. Ông Tăng nói: Thế thì xin tọa chủ hãy ngồi dâng độ một tuần, ngồi yên ngay ngắn, thu nhiếp tâm niệm, bao nhiêu nhân duyên thiện ác, quẳng tất cả đi. Phu thượng tọa nhất định đều theo, ngồi từ chập tối, cho đến canh năm, nghe tiếng tú và hốt nhiên tỉnh ngủ.

Lại như Lương-toại tọa-chủ đến sám ngài Ma-cốc, ngài Ma-cốc vác bừa đi vào trong vườn, rồi về phuơng trượng, đóng cửa không tiếp; Hầm sau đến cầu kiến, lại bị đóng cửa, ngài Lương Toại mới gó cửa. Cụ Ma-cốc cất tiếng hỏi ai đấy. Cụ

Toại vira đang xưng tên, hốt nhiên đại ngộ. Đó hai vị tôn túc ấy, chỉ vì hư tâm (1) phục người hiền, không có tính lèn mặt khinh người, nên mới ngộ đạo được như thế, người bảy giờ cái gì cũng tự cao tự đại, có đời nào được như thế ru?

Lời bàn góp: Trong kinh Lãng-nghiêm nói: « Chưa ngộ bảo là đã ngộ rồi, chưa chứng bảo là chứng rồi, là một tội đại vọng ngữ phải dọa địa ngục » lời nói nguy hiểm thay. Tục ngữ nói: « nói thi dễ, làm thi khó », tôi thiết tưởng nói cũng không phải là dễ vậy. Xem như lời ông tăng bỉ sư cụ Phu, thì dù biết sự nói có phải là dễ đâu. Người bảy giờ phản nhiều chưa có công tu luyện nghiêm cùi là bao, mà ngồi đâu cũng cao đàm huyền lý, tự cho mình như Phật rồi, làm mê hoặc người, lại tự hại mình, thực đáng thương thay!

**Cha mẹ lại phải lấy người con xuất gia** Tôi làm bộ Chinh ngoa tập, cho chữ phản 反 ấy nghĩa như chữ hoàn 還 nghĩa là cha mẹ tại gia, không có nhận lấy của người con xuất gia mà lại đáp lễ lại, chứ không phải là trả lại lấy con vậy. Một thầy tăng sẵn cõi nói rằng: « Trong kinh Pháp-hoa có nói: ngài Đại-thông chí thắng như lai khi đã thành Phật rồi, cha ngài là Luân-vương hướng vào ngài mà lễ rập đầu sát đất thế là cha lại lấy con, Phật có lời dạy rõ ràng, nên mới khắc vào cuối kinh ». Tôi chắp tay nói: Thế ông là vị như lai gì? Thầy tăng ta rằng không dám. Tôi lại hỏi: ông chưa chứng vị như-lai, thi ông đã sáp thành chính giác chưa? Thầy tăng lại ta rằng không dám. Tôi nói: ông đã không dám, thì hãy đợi đến khi nào sáp thành chính giác, lại ngồi lặng yên trong mười kiếp, đến lúc thực thụ cái ngài Đại thông như-lai đã, rồi hãy nhận lấy của cha mẹ, cũng không muộn gì. Còn như bảy giờ thì ông vẫn là tăng, chưa phải là Phật. Phật chỉ vi tăng mà lập pháp, chứ không phải vì Phật mà lập pháp đâu. Vả lại người đời còn đang báng bô. Phật là không cha không mẹ, vì thế mà tôi sợ, mà tôi phải kiều chính lại cái chỗ sai lầm, làm cho người đời hết trê rẽm mong cho chính pháp còn mãi, sao nhà người không biết sợ khẩu nghiệp mà cam tâm làm con trùng hại thân sư tử đến như thế, thương thay!

Lời bàn góp : Tiền hiền nói : « Trên thiền đầu bạc phơ phơ, ấy sinh bồ-tát phụng thờ vi tiên. Đức Thích-ca tịch rồi là Phật quá khứ, đức Di-lặc chưa xuống đời, là Phật vị lai, vậy thì Phật hiện tại là ai ? — Chả là cha mẹ ta thì là ai. Vì thế trong kinh đê ơn cha mẹ vào đầu tú ân, trong luật cho người xuất-gia được phụng dưỡng cha mẹ, lại cho hiếu chính là giới nữa, dù biết đạo Phật chú trọng vào đạo hiếu biết chừng nào. Con người xuất gia đã không phụng dưỡng được cha mẹ, lại không tuyên dương được chính pháp, đê vê vang cho cha mẹ, thực là một người con tối bất hiếu với cha mẹ với đức Như-lai vậy. Xem mấy lời tông Văn-thê bệ thầy tăng, thực khiến cho người cảm động đến lệ sa thành thót vậy. (còn nữa)

## THỜI SU

### TIN THẾ GIỚI

#### Tình hình Anh Đức-Ý

Mấy hôm trước Đức phái hàng ngàn chiếc máy bay sang đánh phá các nơi chế tạo quân khí và xiềng máy bay của nước Anh, lại đánh phá những quân cảng lớn. Anh cũng phải nhiều máy bay sang phá các nơi quân sự của Đức, hai bên đều nổ súng máy bay bên địch bị hạ nhiều hơn, chưa biết đích được là bao nhiêu, nhưng ta cũng biết rằng, hai bên đều có hàng ngàn máy bay đánh nhau ở trên trời, thực là những chặn không chiến rất ghê gớm vậy, hai ba hôm nay Đức lại không phái nhiều máy bay sang đánh Anh nữa, mà chỉ phái từng đội nhỏ mươi hai chiếc sang do thám và đánh phá nồi nhẳng, còn bên Anh thì lại hoạt động hơn. Bên Đông-phi quân Ý đã đánh thủng chiến tuyến của Anh. Tây-ban-nha sẽ hợp lực với Ý để đánh vào quân cảng Gibraltar.

## Á CHÂU

Quân Anh đã rút khỏi Thiên-tân Thượng-hải nước Tầu, quyền thống trị những khu Anh rút quân ra do quân Mỹ và quân Nhật chia đóng. Nhật phái hàng trăm máy bay sang tàn phá Trùng-khánh. Chính phủ Tưởng-giới-thạch vẫn chưa rời đi chỗ khác, có tin chính đảng Trùng-khánh sắp họp để bàn xem nên kháng chiến nữa hay nêu hòa.

*Cuộc xô - xô Đông - dương*

## Série C. Lần thứ hai

Các số đáng sau có: 94 và 48 trúng 10p.

— 866, 934, 270 trúng 20p

5.261, 8.9.3, 5.140, 7.861, 4.542, 6.947, 1.669, 5.548  
6.963, 8.721 trúng 50p.

8.483 7.772 8.676 6.194 trúng 100p.

Các số sau này trúng 500p.

279.976 277.944 075.836 064.381 205.175 130.837 070.484  
248.499 257.352 082.577 171.562 037.912 072.437 050.843  
233.740 282.340 270.552 256.669 148.230 093.760 270.787  
169.269 156.372 052.735 247.062 274.851 103.677 095.156  
068.705 178.807

Các số sau này trúng 1 000p

050.588 047.975 298.601 092.604 051.479 098.566 096.412  
138.372 065.064 175.970

Số **254704** trúng 10.000p.

PHƯƠNG DANH CÁC VỊ CÔNG ĐỨC CÙNG  
TIỀN LÀM CHÚA HỘI QUÁN TRUNG ƯƠNG

---

M. Nguyễn-trọng-Thuật, Đồ-nam-lử, xã Kim-nhuế		
phủ Năm-sách Hải-duong	15\$00	
M. Nguyễn-trung-Kinh, 35, phố Phúc-kiến Hanoi	30.00	
Mme Nguyễn-thị-Lan, 11 Rue Ancien Canal —	3.00	
M. Nguyễn-văn-Hỗ, lý-trưởng thôn Bản-giăng xã Ngoại-xá, tổng Phù-lưu-tề, phủ Mỹ-đức Hadong	1.00	
M. Lưu-bá-Dũng, phố Thọ-xương Bắc-giăng	1.00	
M. Trần-văn-sinh, số 10 phố Hàng Gạo Hanoi	1.00	
Mme Trọng-thị-Ái, 39 ghố Lò-sū Hanoi	3.00	
Cụ Phan-thị-hiệu-diệu-Ngọc, tỉnh Nghê-an Bến-thủy	20.00	
M. Phan-Lâm, Débitant en gros Phân-bà Hưng-yên	2.00	
Mme Phó-Cửu-bán bán, Vũ-bản Nho-quan Ninhbinh	1.00	
M. Lưu-vĩnh-Khánh, 35 Rue Borcose Saigon	1.00	
Vô danh	1.00	
Mme Tống thị-Rẽn, xã Đức-hậu, Yên-mô Ninhbinh	1.00	
Mme Bùi-thị-Ninh, 63 phố Hà-trung Hanoi	1.00	
Mme Lê-Cường 88 Route de Hué	Hanoi 5.00	
Mme Đặng-thị-Hoan, 101 Bd. Armand Rousseau —	1.00	
Mme Tiễn-Đức, 52 Route de Hué	— 1.20	
Mme Nguyễn-thị-Nói, 57 Rt. Miribel	— 1.80	
Mme Quang-mỹ, 140 Route de Hué	— 1.00	
Mme Phong-son, 180 phố Quan-thánh	— 1.00	
Mme Thuy-hương, 30 Rue du Pont en bois	— 1.00	
Mme Trần-ngọc-Đức, 83 phố Lương-yên	— 1.00	
Mme Lê-văn-Tri, 54 Rue des Changeurs	— 2.00	
Mme Đức-thanh, 70 Rue des Papiers	— 1.00	
M. Lê-ngọc-Vũ, Pharmacien, 15 Rue de la Mission —	1.00	

M. Phạm-vũ-Vu, 34 Rue des Cuir	Hanoi	1\$00
M. Binh-Huong, 67 Rue Neyret	-	1.00
Mme Hặng-thị-Chuông; 15 phố Colomb	-	1.00
Mme Nguyễn-thị-Yến, 216 Phố Lương-yên	-	1.00
Mme Bàng, 325 Route de Huế	-	1.00
M. Lâm, 325 Route de Huế	-	1.00
Mma Đỗ-thị-Đáp, 236 Ô-dống-máć	-	2.00
Mme An-thị-Huệ, 236 Ô-dống-máć Lương-yên	-	1.00
M. Vy, 140 Route de Huế	-	1.00
M. Lê-huy-Liền,	-	1.00
Mnguyễn-thị-Sen, 236 phố Lương-yên	-	1.00
Mme Bành-bôi-Chương née Trịnh-thị-Tâm Haiphong	100.00	
M. Đỗ-huy-Tiến 72 Amiral Courbet	-	10.00
Mme Dubos, tức Vũ-thị-Minh 6 Beaumont	-	30.00
M. Büivăn-sinh dit Đồng-an 201 Hàng-kênh		10.00
M. Büi-đức-Long, 62 O'dendbal	-	5.00
M. Cao-hữu-Chinh tức Đức-sinh)Long	-	5.00
M. Nguyễn-văn-Diêm, phản sự kho bạc	--	5.00
Mme Cát-banh Long 73 Av. Pont Doumer	-	10.00
Mme Nguyễn-thị-Năm, Đền-nghè	-	5.00
M. Phúc-Lai Photo 98 bis Bd. Bonnal	-	5.00
M. Thành-Hải, 91 Bd. Bonnal	-	2.00
M. Trần-văn-Ninh, 267 Pétain	-	2.00
M. Lê-yan Khanh 35 O'dendbal	-	1.00
M. Hoàng-văn-Minh, 57 Rue de Metz	-	1.00
M. Nguyễn-văn-Chung, 205 Rue de la Marine --		2.00
M. Tô-văn-Lượng, 45 Rue Arsenal	--	5.00
M. Phạm-tài-Luyện, O'd endbal	--	5.00
M. Đặng-văn-Phong 8 Rue de Metz	--	1.00

# KÍNH - CÁO

## CÁC VỊ YÊU QUÝ ĐƯỞC-TUỆ

Năm 1940 đã quá nửa năm rồi, mà số tiền mua báo Đuốc-Tuệ chưa mấy vị gửi giả.

Lúc này, giấy khan giá đắt, nhân công vật liệu cái gì cũng khó, ra được một số báo không phải là dễ, nhất là Đuốc-Tuệ bán giá lại rẻ quá thì tình thế lại càng nguy ngập lắm. Dám mong các quý đọc-giả vì đạo bồ-đề, mở lòng quảng đại, vị nào chưa giả xin giả ngay cho, vị nào giả rồi nên khuyên gắng các chỗ bà con chưa giả sớm giả tiền cho, thế tức là gắng cho công việc hoằng pháp được một công quả lớn vậy.

Đuốc-Tuệ có ích lợi cho đời này như thế nào, các Ngài coi, báo cũng đã rõ.

Một của quý chung, còn hay mất lại trong cậy ở chỗ cùng hộ-vệ chung, các Ngài, mỗi Ngài đề tâm cho một chút loan báo cho một lời, thiết tưởng ai không có thân bằng cố hữu, đem Đuốc-Tuệ mà giới thiệu cho nhau, khiến cho nhau cùng thường thức chung cái gương báu, cái hào quang của Phật, chẳng là có ích lầm ru! Cõ nhân nói: «Tặng người một câu nói hay thơm như hoa lan». Các Tồ nói: «Khuyên được một người niệm Phật, phúc đẵng hả sa» huống chi khuyên người đọc Đuốc-Tuệ, biết được cả kho báu của Phật thì công đức biết là nhường nào. Bản báo xin các Ngài phát tâm cho, mong lâm thay!

D. T.

Các Ngài trả tiền xin mua mandat gửi cho:

Cung-định-Bính Quản-lý Đuốc-Tuệ

73, Richard Hanoi, thi bản báo nhận được ngay

## Dược - sự giảng nghĩa

Có cả chữ Nho Quốc-ngữ đổi chiếu như bộ Thủy-Xám, mỗi đoạn lại thêm bài giải rõ từng lý từng tí, khiến cho người tự học lấy hiểu được hết nghĩa, không lờ mờ gì nữa.

Kinh dày hơn hai trăm trang.

Giá : Nguyễn Việt văn với phần chữ

Hán dịch âm ra Quốc-ngữ . . . . . 0\$80

Có cả bản chữ Hán (mới cắt  
lối chữ Tống rất đẹp) . . . . . 1,10

Đặt trước: Nguyễn Việt văn với âm

chữ Hán . . . . . 0,60

Cả bản chữ Hán . . . . . 0,90

*Thư và mandat xin gửi cho :*

NGUYỄN - HỮU - KHA

73, Rue Richaud - Hanoi

Tiền đặt chỉ nhận đến hết tháng 10 tây hết hạn

Phương danh các vị độc giả Đ. T.

Đã trả tiền báo bằng mandat

M. M. Lê-quang-Tập, Quảng-trí . . . . . 1\$00

Huệ pháp Hòa-thượng Châu-đốc . . . . . 2.00

Nguyễn-Văn-Chiều Vĩnh-long . . . . . 1.50

và 1.00 cúng làm chùa.

Hoàng-văn Uông, Nam-định . . . . . 1.50

Đinh-văn-Kép, Đồng-hời . . . . . 1.50

Trương-tần-Vy, Châu đốc . . . . . 5 00